

Nemzeti Múzeum

Budapest

BÁJA-BÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
FERENCIEK-TERE 2. SZÁM.
Telefon 52.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó:
DR. KNÉZY LENEI

Szerkesztő:
BIRÓ LÁSZLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre helyben és vidéken .. 6 P
Égy hónapra .. 2 P

A drágaság.

Kétségtelen, hogy drágasági hullám nehezedett reánk; nem akarjuk azért a vészharangot megkondgítani, mert ez a drágaság nem a rossz gazdasági esztendőnek, áruhiánynak a következménye, hanem inkább a gazdasági viszonyok általános javulásának sajátos kísérő jelensége.

A társadalom azonban olyan bonyolult szerkezet, amelyféle rétegből áll, hogy a gazdasági élet jelenségei nem érezhetik egyformán hatásukat a különböző rétegekben.

Azon osztályok, melyek kenyérüket szabad pályán keresik, igyekeznek védekezni a drágaság ellen — ugyancsak drágitással; módjuk és alkalmuk van ugyanis saját terményeik, iparcikkeik vagy kereskedelmi árujuk, avagy éppen munkájuk árát felemelni.

El azonban a társadalomnak egy olyan nagyon fontos és számottevő rétege, melynek nincs módjában cselekvőleg védekezni a drágasági hullám ellen s ez az osztály a köz- és magántisztviselők hatalmas tömege. Ennek tagjai fix fizetésből élve, legfeljebb életvitójuk leszállításával védekezhetnek, ami semmi esetre sem lehet nemzeti érdek.

Amikor itt ismétlenül az egyre növekvő drágaságról írunk, tesszük ezt abban a reményben, hogy úgy az államhatalom, mint a többi közületek és intézmények felfigyelnek szavunkra, amely egyébként csak halvány visszhangja a tömegék lelkében élő nyugtalanságnak.

Hivatkozunk a miniszterelnök urnak mint földművelésügyi miniszternek a gazdákhoz intézett azon felhívására, hogy a növekvő árakban megnyilvánuló konjunktúra előnyein részesítsék munkavállalóikat is.

Ha áll ez a tétel a gazdákra mint munkaadókra; akkor állni kell az államra és egyéb közületekre és intézményekre mint munkaadókra is. Ezek-

nél is elérkezett az ideje annak, hogy a fizetéseket a növekvő drágasággal arányba hozzák. Az összes alkalmazottak és tisztviselők között legnehezebb helyzetben vannak a kistisztviselők, a IX., X. és XI. fizetési osztályokba soroz-

zotnak.

Szép segítség a háromnál több gyermekes családok családai pótlékának ötven százalékkal való emelése is. De ezek száma igen csekély.

Ma nem irigyli már senki a kistisztviselők fizetésé-

nek javulását. Nagyon kívánatos, hogy az illetékesek a nehez viszonyok közé jutott kis tisztviselők sorával sürgősen foglalkozzanak s legalább az utolsó fizetéslevonásokat megszüntessék.

Dr. Darányi Kálmán a mai napon átvette a belügyi tárcát

— Nem lesz nagyobb változás a főispáni karban. —

Egyelőre Borbély-Maczký Emil borsódmegyei főispán távozása bizonyos.

Dr. Darányi Kálmán miniszterelnök a mai napon megjelent a belügyminisztériumban, amivel ténylegesen is átvette a belügyminisztérium vezetését. A belügyminisztérium tisztikara dr. Mikecz Ödön államtitkárral az élen a tegnapi napon vett szeretetteljes búcsút a távozó belügyminiszterrel, amivel a belügyi tárca

körül politikai hullámszám befejezést is nyert.

A főispánok lemondó levelei, — melyek lényegileg a szokásos formalitásnak tesznek eleget, — most érkeznek be a belügyminisztériumba.

A főispáni karban változásról egyelőre szó sincs.

mindössze ezidőszereint annyit

látszik bizonyosnak, hogy Borbély-Maczký Emil a borsódi főispán távozik végérvényesen.

Dr. Darányi Kálmán miniszterelnök a parlament folyosóján kijelentette, hogy a főispáni karban történő esetleges változások kérdéséről csak a jövő hét folyamán fognak dönteni.

A rossz menetrendi összeköttetés miatt Bácsmegeye közönsége el akar szakadni a Máv. pécsi üzletvezetőségétől.

Rosenberg Mátýás indítványára a megye közigazgatási bizottsága újból erélyesen állást foglalt a bácskai menetrendi viszásságok ellen.

Általános érdekű indítvány hangzott el a vármegye közigazgatási bizottságának ülésén. Rosenberg Mátýás megyebizottsági tag, figyelemmel arra, hogy a megye menetrendi összeköttetése Budapest felé a legrosszabb, vagyis a vasúti közlekedés egyáltalában nem szolgálja a községek érdekeit, azt indítványozta, kéri a vármegye a Máv-Budapesti Üzletigazgatóságba való beosztását.

A menetrendi viszásságokat a megye törvényhatósági kis és nagy gyűlésein, valamint a közigazgatási bizottság ülésein ismétlenül szóvá tették és feliratban kérték a lehetetlen állapotok megszüntetését. Dr. Fernbach Bálint főispán személyesen is intervenált az ügyben, azonban a bácsmegeyei érdekek a Máv-pécsi Üzletvezetősége részéről értelmetlen közönyt találkoztak és márcsven elzárkóztak az újabb és

jobb vonatjáratok beállítása elől pusztán megfelelő világítást és több kocsi helyeztek kiállításba.

Rosenberg Mátýás második ízben teszi szavát a már mindinkább elmergésedő állapotokat és indítványát a bizottság egyhangú helyesléssel elfogadta.

Az ügy sikeréhez engedi remélteti az a biztató körülmény, hogy dr. Fernbach Bálint főispán személyesen fogja letárgyalni a kérdést a budapesti Máv. Üzletigazgatósággal.

Lelkes megértéssel találkozik Bácsmegeye gazdaközönségénél a tejszövetkezetek eszméje

M. dveczký Károly gazdasági főtanácsos a vármegye közigazgatási bizottságának ülésén a gazdasági jelentés után azt indítványozta, hogy Bácsmegeye, mint agrár vármegye gyorsítottabb ütemben szorgalmazza

a gazdaadóságok rendezését. A gazdaadóságok védelme szempontjából fontosnak tartja a szövetkezeti kérdések felszelen tartását, valamint a borközpontok létesítését.

Vitéz dr. Bajszay Ernő alispán a

felszólására kijelenti, hogy a kérdéses problémák fontosságát a megye vezetősége teljes mértékben átérzi és a megvalósításukon dolgozik. Február 1-én Katymáron, 2 óra Kunbaján és Csávolyon kezdtek

14 napig **Olcsó téli vásár** 14 napig

Január 24-től február 6-ig

REINHARDT DIVATCSARNOKBAN

BAJA. — Telefon: 188.

meg működésüket az utonnan alakult tejszövetkezetek. A szervezés várakozáson felül sikerült a gazdák átérzeve saját jörfellegott érdeküket igen nagy számban allottak a szövetkezei eszme mellé.

A borköztraktárak gondolata szintén a legjobb uton halad a megvalósulás felé.

Adófizetők figyelmébe!

Felhívjuk az érdekelt adózók figyelmét a bajai m. kir. pénzügyi-gazgatóság által kiadott és az 1937. évre szóló általános kereseti, valamint a jövedelem és vagyonadó bevallására vonatkozó s a városi hirdető oszlopon látható felhívásra, mely szerint a bevallásokat legkésőbb f. évi február hó végéig kell beadni a városi adóhivatalnál. A felhívásban közölt büntető rendelkezések szerint aki bevallást az előirt határidőben nem adja be, kereseti adónál a kivétel során megállapított adóalap 1 százalékát, jövedelem és vagyonadónál az adó 10 százalékát, ha pedig a bevallás beadására hozzá intézett felhívásnak a kitűzött határidőn belül sem tesz eleget, kereseti adónál az adóalap 3 százalékát, jövedelem és vagyonadónál az adó 50 százalékát köteles bírság fejében megfizetni.

Bevallási iv nyomtatványok a városi adóhivatalnál szerebhetők be.

Mert nem engedték be a lakásba, dühében bevverte az ablakokat.

Czakó Károly hácsborsódi foglal közanséklküi egyén magánlakásértér került a vádlottak padjára.

Nővére Czakó Emerencia hácsborsódi tanítónő feljelentése folytán tegnap vonla felelősségre a bajai törvénszék az erőszakos fiatalém bert.

Czakó Károly, mivel állása nem volt egy ideig nővérénél lakott. Ösz szeferhetetlen természete miatt 1936. őszén elköltözött tőlük. Rokonsival állandóan veszekedett és így nem

szivesen látták maguknál.

Ez év január 8-án is be akart menni nővééréhez, de sz nem akarta beengedni. Czakó Károly erre elment, de egy óra mulva vissztért egy súlykolo al és avval elkezdte a kaput döngöteni. Mivel erre sem

engedték be, dühében bevverte 3 ablakot az öklével és szikozódva eltávozott.

A tegnap megtartott tövénysszéki tárgyaláson Czakót magánlakásértés vétségéért 2 heti foghátra ítélték. Az ítélet ellen Czakó felbbezelt

ról és a szükségét szenvedőkről való gondoskodás okozza."

Megsem olyan fenéig teffel lehet az a gazdasági fellendülés odaát.

Amiről az alábbiakban fogok írni: — ez aztán igazán Amerika. A lehetőségek hazája. Egy régi újság-szám is becsuzzott az újjak közé, mely második oldalán felméteres uagységban a karácsonyi ünnepekre való közelgés miatt közli a telefon-társaság felhívását: „Bejelentjük a leszállított rátákat egész karácsony napjára". És felsorolja a helyi, környéki és táolvidéki állomásokat leszállított díjszabásait, megemlítve a végén: „Ezek aztán az olcsó díjszabások."

Egyebekben előjegyzéseket is elfogadnak az egyes társaságok és akár karácsonyra, akár újévre órára és pekre vállalt kötelező pontossággal elutoltják a jókívánásokat a címzetthez. „Küldje be a felhívandó számot és díját a beszélgetésnek, mi elintézzük elfoglaltsága esetén jókívánat közönlőcséit."

Az amerikai magyarság karácsony-ünnepi hangulatát akarja emelni az ugyancsak ebben a számban látott hirdetés. „Magyarok! Megérkezett a budapesti Gizella malom grizes és sima nullás prima réteslisztje."

Amerika, Amerika! És mégis mintha látnám ezer és ezer magyar arca derülhetett fel a gondolatra: hazai liszt a magyar róna kalászba szökött étele, magyar kenyér, magyar sütemény, magyar rétes.

Ezt az egyet nem tudja legyözni Amerika.

És ami újból ujszerű a mi füleinknek. A Roosevelt Theatre a legélvezetesebb operett a „The Girl From Pollava" előadását egész felében műsorán tartja. Nagy kórus, 250 gyönyörű lány — tánc — ének — móka. Az előadás déli 12 óra-kor kezdődik.

Az adóval ugyilatszki odakünn is bajok vannak. Legálább is erre vall Frank I. Willard ur, Philadelphia város adópenztárnokának közlézett hirdetésé, melyben felhívja polgártársait, hogy ne tegyék ki magu

Amerika európai szemüveggel nézve

Deportálás egy rubrika miatt. — Az amerikai posta karácsonya. — Megérkezett a magyar rétes-liszt. Előadás, amelyik déli tizenkét óraker kezdődik.

Amerikai magyar lapok egész tömege fekszik előttem. A lepedőnyi oldalak zsufolt betűhasábiai és a hirdetések tömegének hangja minduntalan fülembé harsogják: Amerika. Mert hogyné volna az, amikor az egyik lap első oldaláról öklömnyi cím ordítja felém: „135 nő kapott helyet az állami politika-ban."

Igy kezdődik

Az amerikai gondolkodásmódra es felfogásra vel fényt az alábbi eset.

Salvatore Brenschitella cipész-mester tíz évvel ezelőtt vándorolt ki az Egyesült Államokba. Mielőtt kivándorolt egy kis hibát követelt el odahaza, melyet azonban egy év alatt egy hazaküldött husz dolláros-

sal kamatostól együtt rendezett.

Most tíz év után a cipész-mester, ki hírnévre, vagyonra, családja tett szert polgársággért folyamodott. Kérvényben pedig a régi cím, melyet különböző is már régen rendezett nem került bele, üresen maradv a rubrika: volt e összeállításé hatóságokkal az óházában.

A kérvény adatainak ellenőrzése során erre aztán rájöttek. És hiába volt minden ügyvéd, anyagf aldozat, kérvény az olasz cipész-mestert a tények elhallgatásáért — deportálásra ítélték.

De hogy a hatalmas és gúrdag Amerika is nemkevésbé fertőzött az európai gondoktól, mutatja ez a hirdetés: „hogy a legnagyobb gondot még mindig a munkanélküliség-

Járványos időben ne kérjen kölcsön lázhőmérőt a szomszédjától mikor már P 1'60-ért

hiteles lázhőmérőt kaphat

Majtinszky-nál.

Egészségügyi és betegápolási
cikkek legolcsóbb beszerzési helye.

Legjobb tőkebefektetés **ezüst és ékszervásárlás**
Vásároljon bizalommal SZIKLAI-nál
Brillians, arany és ezüstvétel legmagasabb áron
Telefon: 2—93. Sziklai Márton órás, ékszerész Baja, Gróf Zichy Bódog-tér 2 szám.

kat annak, hogy az adót be nem fizetve, az adóhátalékosok listáján kifüggesztésre kerüljenek.

Hogy az ilyen felhívásnak mi szolgált az eredménye lenni, azt csak sejtethi legfeljebb az ember abból, hogy a felhívás azzal végződik; könnyebb ma az adót rendezni, mint holnap büntetéssel és kamattal fizetni.

És végül hadd álljon itt egy új évi üdvözlés. Mennyi dráma, tragédia húzódik meg benne. Milyen furcsa a hangzása.

Boldog új évi ünnepeket kívánunk az ösztömgazságnak Ulrichék, a magyarság temetkezői 40 év óta.

Ez Amerika!

Miért verték meg a bodoglári csoda-orvost?

A múlt év elején történt még, hogy Római István napszámos és Nemesök Dávid kisbírtokos ösztömgazságnak Bodogláron. Verelés támadt közöttük s ennek során Nemesök Római ügy megszurkálta, hogy kórházba kellett szállítani.

Súlyos testi sértés büntette címén indult meg Nemesök ellen az eljárás s a törvényszék előtt Nemesök azzal védekezett, hogy mindennek a fogcsinálás az oka. Római István napszámos ugyanis — mint a tárgyaláson elhangzott — a puszták fogorvosa. Olcsó pénzért csinálta újra a műfogakat és Nemesök is csináltatott vele néhányat. A fog azonban semmire sem volt jó. Sem rágni, sem a pipát tartani nem lehetett vele. Erért aztán nem is fizetett Nemesök Dávid.

A véres találkozáskor a „fogorvos” követelte a „honoráriumot”, majd nekiugrott a nemfizető adósának és fojtogatni kezdte. Erre rán tört ő bicskát és szurta meg Római Istvánt.

A törvényszék föl is mentette Nemesök Dávidot, de miután Ró-

mai István epp ellenkezőleg vitatta a dolgot, az ügy a Kuriaig került. A Kuria most jögerősen helybenhagyta a felmentő ítéletet s tényként állapítja meg ítéletében hogy Római Istvánt, úgyis mint fogorvost, azért szurta meg Nemesök Dávid, műsorfogtulszónos, mert Római kezdte a verekedést s a gazda jogos önvédelemből szurkált.

HIREK

— **Új rendőrbíró a megyeháza.** A megyei kisgyűlés a felhalmozódott rendőrbírói ügyek gyorsabb lebonyolítására dr. Turmezey István tb. szolgabíróat rendőri büntetőbírói megbízással ruházta fel.

— **Nyolcan pályáznak a jánosalmi adójegyzői állásra.** A napokban járt le a megíreseedett jánosalma adójegyzői állásra kiírt pályázat határideje. A pályázók névsora a következő: Erdődy Károly Batmonostor, Horváth Rezső Nagybaracska, Majoros Zoltán Já-

A SZEZONVÉGI téli vásáron (febr. 4-ig)

olcsón túl akarunk adni

a raktári téli árukon!

Most olcsón vásároljon!

Fischer Pál Rt., Baja

divatüzlete

cipóraktára

Baró Eötvös-ucca 2.

Gr. Zichy Bódog tér 4.

noshalma, Nikovitz Ede Baja, Pázmány János Tataháza, Simon Richárd Divcéd, Teleki József Kelebia és Torma Gábor Melykut.

— **Tulajdonosan vérmes emberknél,** kiváltképp akiknél az igen nagy nedvesség mindenféle kellemeien tünete, mint gyors elfáradás, elbágyadás, a teltség érzete, gyakran jelenkezik, kiütőd halással szokott járni, ha három hétig naponta reggel, éhgyomorra egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet isznak.

— **Három pengő 75 fillér OTI járulékot kell fizetni havonta a háztartási alkalmazott után.** Az Ösztömgazság Társadalombiztosító Intézet értesíti a háztartási alkalmazottakat (cselédet, inast, nevelőnőt, társalkodónőt stb.) foglalkoztató munkaadókat, hogy minden egyes háztartási alkalmazottjuk után 1937. január elsejétől kezdődőleg minden teljes naptári hónapra 3 pengő 60 fillér betegségi biztosítási járulékot és 15 fillér balesetbiztosítási díjat, tehát összesen 3 pengő 75 fillért kell fizetni.

— **Felhívás a 44-es v. császári és királyi gyalogezredben szolgált bajtársakhoz.** Felkérem a 44-es ezredben szolgálatot teljesített helybeli bajtársaimat, hogy címüket velem, közérdekű bajtársi ügyben, közölni sziveskedjenek. Kurtz Géza ny. ezredes, v. zászlóalparancsnok, Budapest, VIII., Hunyadi u. 43.

— **Dr. Scala Tibor bácskai állatorvos kegyelele.** Kegyelmes szavakban emlékeztek meg a megyei közigazgatási bizottságának ülésén

dr. Scala Tibor bácskai törvényhatósági állatorvos haláláról. Dr. Scala annakidején erélyesen és sok eredménnyel küzdött az állatbetegségek ellen, különösen a sertések szimulánoltságának sürgetésével szolgálta a gazd. érdekeket. A bizottság elhunytával kapcsolatosan részvétét tolmácsolta családjával szemben.

— **A bácsalmási Polgári Kaszinó új tisztikara.** A bácsalmási Polgári Kaszinóban most megjelent tisztújítás során előlék lett: Pázmány András, alelnök Parcen József, pénztáros Welhez Antal, jegyző Bacó József, választmányi tagok: Bába Győző, Stipich Sándor, Schoblocher Jakab, Imgrund József, Kincseszi Mátyas, Lajkó Miklos, Tüske Vince és Koch Jakab. Számvizsgálók: Herold József, Celler Péter, Riesz János, gazd.: Schnauler Ferenc. Könyvtáros: Plett Gábor.

— **Elrontott gyomor és az ezzel összefüggő betegségeket,** fellüvőadás, kiemelten szájsz., émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy székszűrés esetében már egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet is igen gyorsan, biztosan és mindig kellemeesen hat.

Bableves csülökkel

éiféletán **Vancsik-nál**

Várady Érsek ut 13. (Telefon 314. MA és MINDEN SZOMBAT ESTE

záróra **4 óraker Hangulatos ZENE!**

URÁNIA

Február hó 6, 7, 8, 9-én

A magyar filmek fejedelme!
A legjobb, legvidámabb magyar vigjáték!

Dunaparti randevu

Főszereplők: **Perczel Zita, Csontos Gyula, Kabos Gyula, Ráday Imre, Dobay Livia, Balla Lici, Berkly Lili, Sziklai Szeréna.**

Kiegészítés:

Ormányválság.

Színes rajzfilm.

Modernestélyifrizurák

tartós hullám, haj-

festés, arcápolás

Kemény József és Társainál.

SPORT.

Két hét múlva
délnyugati döntő?
(barátságos alapon)

Baja sportközönsége, már a fagyos téli időkben kivetheti a részét az izgalmaiból. Február 21-én már a pályán láthatja kedvenc csapatát a Turult. A néhány hét múlva kezdődő bajnoki szezon előtt egy-hét előcsatározást folytatnak a zöld-fehérek. Első ellenfelének mindjárt bajnokot szemelt ki a BTSE. A Pécsi Vasutas SK, a délnyugati bajnokrekorder a jelek szerint ez évben is újra első lesz, a mert a BTSE nek is nagy esélye van a bajnok ságra, a kerületi döntő valószínű két résztvevőjének találkozását mártán lehet sportcsemegének minősíteni. Február 28-án a Kecskeméti Máv SE-en próbálja ki erejét a bajai bajnok. Március 7-én még egy barátságos mérkőzés lebonyolítása után felkészülve várhatja a BTSE a bajai alosztály döntőjének ígérkező Nagymányok elleni mérkőzését.

Laptulajdonos:
Dr. KNÉZY LEHEL.

Eladó telek.

Zrinyi Miklós-utca 27. szám alatt levő telekből a rajta levő házzal együtt (k b. 105 négyszögöl) eladó. Érdeklődni lehet Mészáros Lázár-u. 17.

Gyermektelen nyugdíjas házaspár

május 1-re

utalára nyíló két szobás konyhás mellékhelyiségekkel bíró lakást keres, lehetőleg a belváros közelében. (Cím a kiadoban.)

HANGSZERSZAKUZLET

új és régi hangszerek
GRAMOFONOK ÉS LEMEZEK!
JAVÍTÁSOK!

Utry Ferenc

hangszerkészítő mester Baja, Kossuth Lajos-utca 2. (Drecher-ház)

Ejjeli
szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és
vasárnap d. u. nyitva
február 1-től február 8-ig

GYARMATI EMIL
Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
gyógygyestára.

Fűző, GYÓGY-
HASKÓTÓ,
MELLTARTÓ

Czeizler Jenőné

fűzőkészítő mester
szalonjában

BAJA, KÁDÁR-UTCA 10. SZ.

Gyermek mélykocsik

olcsó és finom
kivitelben kaphatók

UTRY-nál

Baja

Erzsébet kir.-né u. 38. Tel 290.

Saját termelésű tűzifa

hasáb és dorong

I^a száraz

akác
kőris
szil
tölgy
szurkos nyár
fűz

apritott akác, tölgy-, szil- és q-ként

HÁZHOZ SZÁLLITVA legalacsonyabb napi áron kapható.

Wiesel Sándor és Fia

FATERMELŐK ÉS FAKERESKEDŐK

Iroda: Hajnald u. 13.
Telefon: 42

Fatelepe: Szentjánosi-ut 7.
(Sugovica part) Telefon: 195

Kombinált szobák nagy választéka!

EBÉDLŐK
HÁLÓK
URISZOBÁK

POLLÁK

bútorárúház

Baja, Kossuth Lajos utca.

SZOLID ÁRAK!

Kedvező fizetési feltételek.

Elsőrangú anyag és munka garanciával.

Nyomtatványok

BÁLI MEGHÍVÓK
NÉVJEGYEK
ESKUVÓI MEGHÍVÓK

olcsón
készülnek

BAKANEK és GOLDBERGER
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

Kiválóan alkalmas tüzelőanyag a

DOROGI SAJTOLT KOKSZ

Fütsünk-főzzünk dorogi sajtolt koksszal!

Dorogi tojásszén
Dorogi diószén

Kemény és lágy tűzifa ölben és aprítva.

Grünhut és Társa

szénnagykereskedő
BAJA — Telefon 160.

A Nemzeti Szálló

kádfürdői

naponta reggel 8 órától este 10 óráig a közönség
rendelkezésére állanak!

Szobafűtéshez:

Pécsi koksz
Pécsi tojásszén
Pécsi dióbrikett (szurokmentes)

Legmagasabb hőértékű magyar szén és széntermékek.

Kérje mindenütt.

Képviselő: Schön és Bajai

BAJA, Hajnald-utca 13. — Telefon 26.